

Zicht op zee

Nederlandse monitoring op de Noordzee

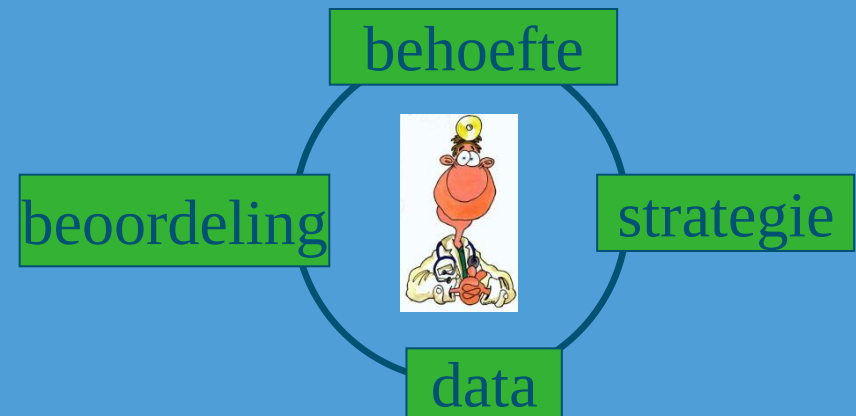
4 oktober 2012

Martine van den Heuvel-Greve, Martin Baptist, Katja Philippart, Jakob Asjes, Meinte Blaas, Remi Laane

Inhoud

1. (Inter)nationale kaders voor monitoring en datamanagement
2. Huidige monitoring van de Noordzee en optimalisatie mogelijkheden
3. Ontwikkelingen op gebied van datamanagement

1. (Inter)nationale kaders voor monitoring en datamanagement

Kaderrichtlijn Marien (KRM)

Doel: een goede milieutoestand van het zeemilieu bereiken in 2020

Monitoring: verplichting

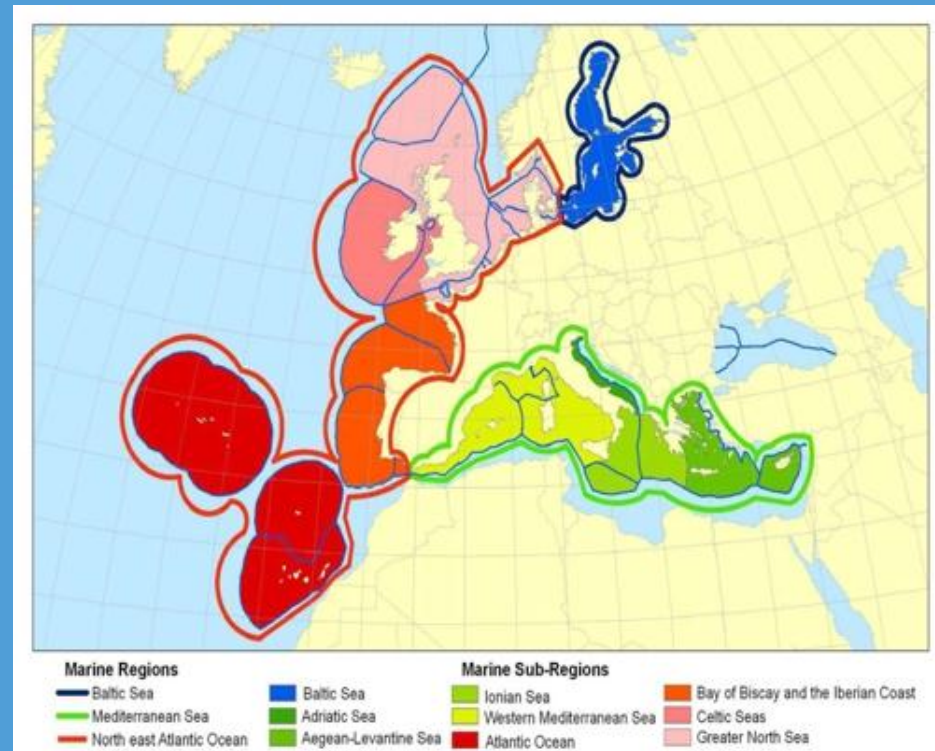
Monitoring gericht op:

De 11 descriptoren

(biodiversiteit, exoten, commerciële vis, voedselwebben, eutrofiering, zeebodemintegriteit, hydrografische eigenschappen, contaminanten, contaminanten in visproducten, zwerfvuil, onderwatergeluid)

Status monitoring:
operationeel medio 2014

Dekkend gebied:

Directive on Marine Strategy, SEC (2005) 1290.

Vogel- en Habitat Richtlijn (VHR)

Doel: de achteruitgang van de biodiversiteit stoppen

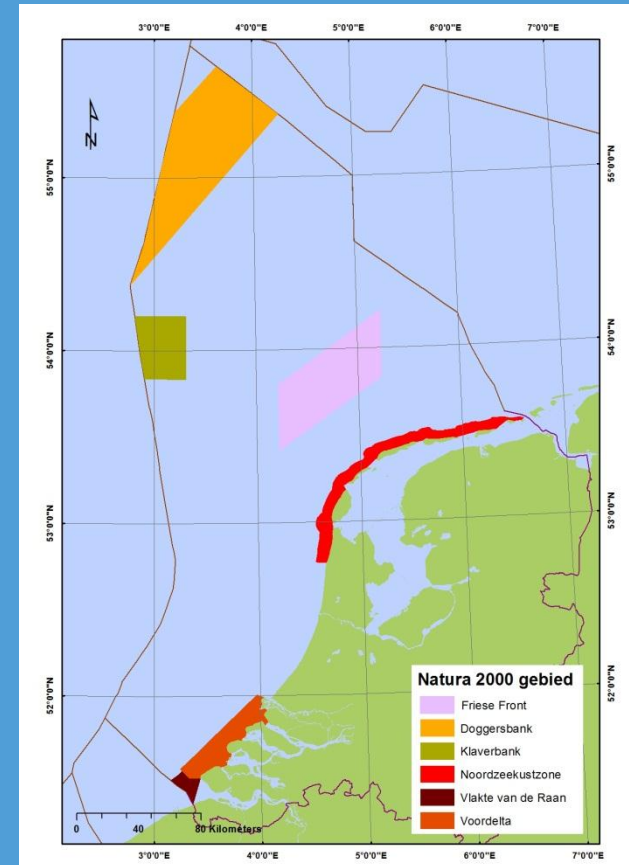
Monitoring: verplichting

Monitoring gericht op:

1. Vogelsoorten
2. Habitattypen en relevante soorten hiervoor

Status monitoring: gedeeltelijk operationeel

Dekkend gebied (NL):

Kaderrichtlijn Water (KRW)

Doel: een goede ecologische en chemische toestand bereiken in alle Europese wateren in 2015

Monitoring: rapportageverplichting per lidstaat

Toestand & trendmonitoring, en Operationele Monitoring.
Monitoringsplan per stroomgebied

Monitoring gericht op:

Ecologie (tot 1-mijlszone) en chemie (tot 12-mijlszone)

Status monitoring: operationeel sinds 2006-2007

Dekkend gebied (NL):

www.rijksoverheid.nl

OSPAR en ICES

Doel: het mariene ecosysteem in het Noordoost Atlantisch gebied beschermen

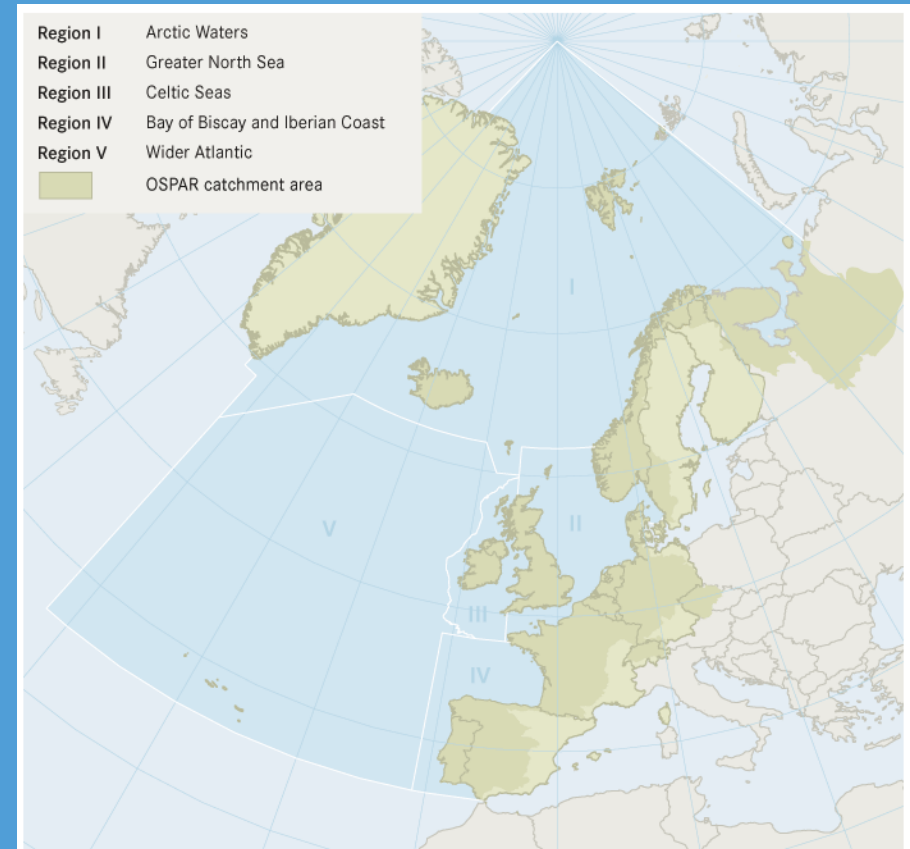
Monitoring: Joint Assessment and Monitoring Program (JAMP), vissen

Monitoring gericht op:

Biodiversiteit, eutrofiëring, gevaarlijke stoffen, vissen

Status monitoring: vernieuwd sinds 2010 (incl. KRW).
Volgende aanpassing verwacht in 2014.

Dekkend gebied:

Europese Commissie - DG MARE

Directoraat-generaal Maritieme zaken en visserij is gericht op:

- ontwikkeling Europese maritieme economie
- veilige en stabiele aanvoer van visserijproducten
- duurzame vangsttechnieken
- gezonde zeeën
- welvarende kustgemeenschappen

→ GROENBOEK Mariene kennis 2020 van zeebodem-kaarten tot oceaانprognoses

→ consultatieronde (29/8/2012 tot 15/12/2012)
(www.noordzeeloket.nl)

2. Huidige monitoring van de Noordzee en optimalisatie mogelijkheden

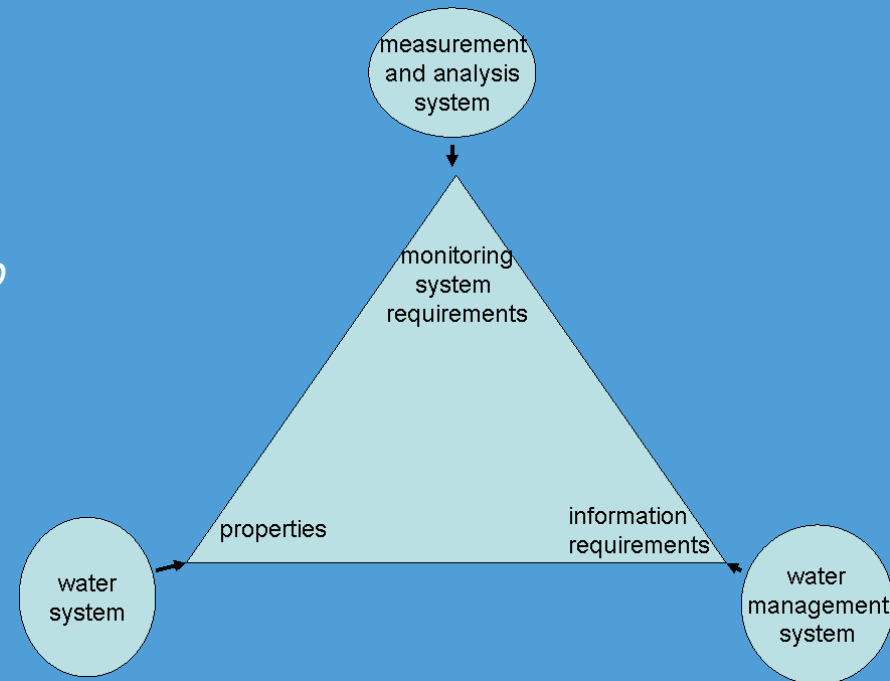
Monitoring

- Wordt direct gestuurd vanuit een vraag of behoefte:

"Het verzamelen van meetgegevens volgens een vaste strategie of bemonsteren volgens een vaste wijze, op een vaste plaats op gezette tijden en het analyseren ervan"

"Het doen van metingen om veranderingen in de omgeving of in de leefsituatie (ook gezondheidstoestand) van (deel)populaties op te sporen"

- Is nodig om meer kennis over watersystemen te krijgen

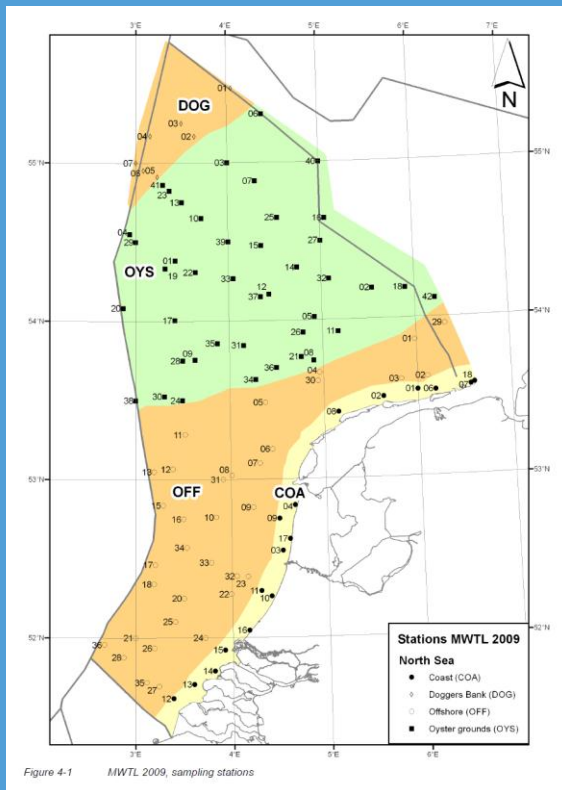

Huidige monitoring van de Noordzee

Programma	Onderwerp
Monitoring Waterstaatkundige Toestand des Lands (MWTL)	Waterkwaliteit (oppervlaktewater, zwevend stof, sediment) Soorten (benthos, trekvis, vogels, zeezoogdieren)
De Wettelijke Onderzoekstaken (WOT) Visserij	Soorten (benthos, vis (IBTS, BTS, DFS, SNS), discards)
De Wettelijke Onderzoekstaken (WOT) Natuur programma	Soorten (vogels)
OSPAR JAMP	Waterkwaliteit (bot, mossel, TBT, vogeleieren)
OSPAR	Stormvogels, stranden, olieslachtoffers (vogels)
Trilateral Monitoring and Assessment Program (TMAP)	Zeehonden Waddenzee
Plaagalgbulletin	Phaeocystis
Diverse projectmonitoring (MER)	Allerlei: MVII, zandwinning, zandmotor, windmolenparken

MWTL - monitoring

Benthos

Vogels en
zeezoogdieren

Oppervlaktewater

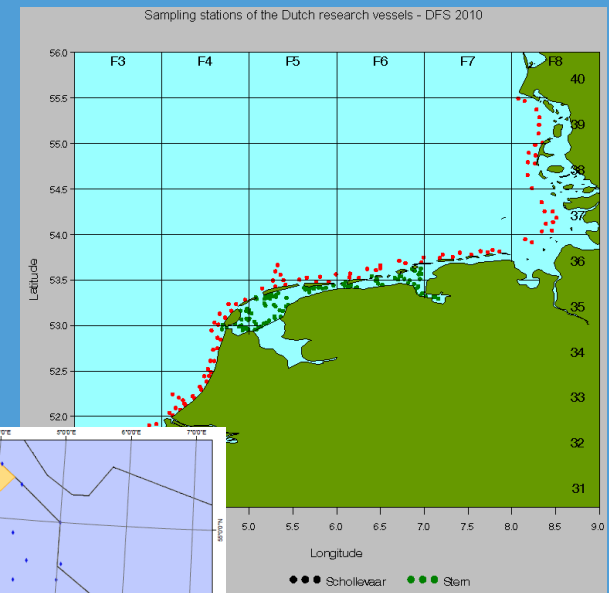
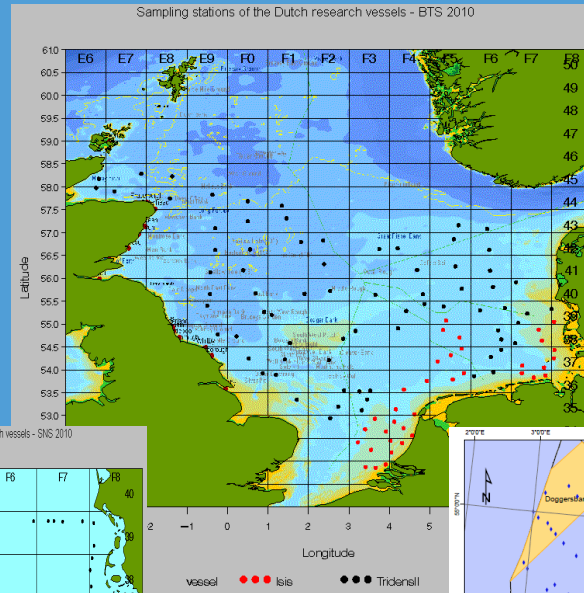
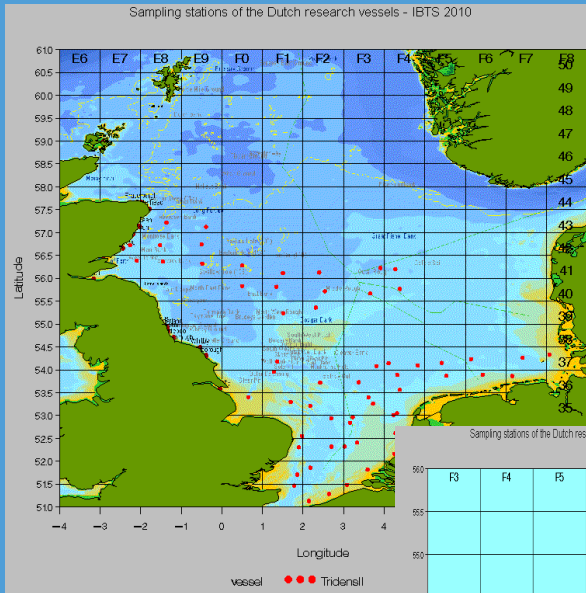

WOT Visserij

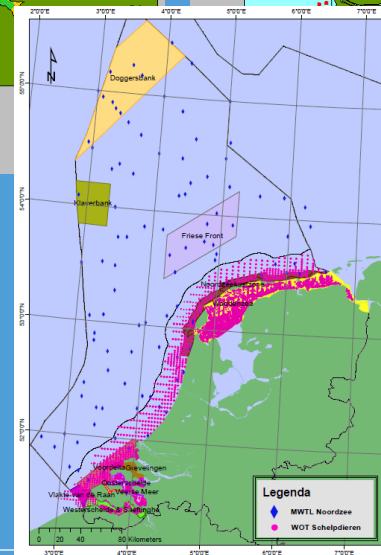
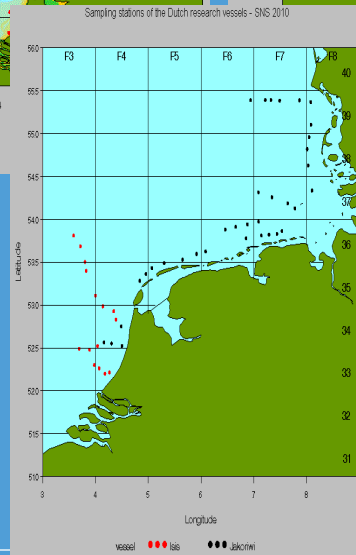
International BTS(IBTS)

Beam Trawl Survey (BTS)

Demersal Fish Survey (DFS)

Sole Net
Survey
(SNS)

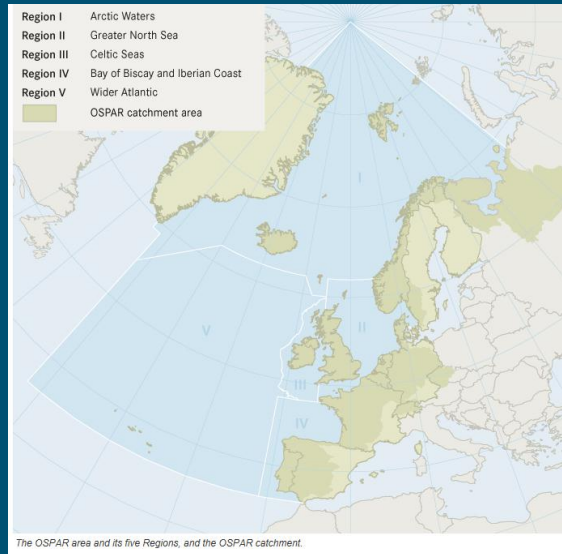
WOT
Schelpdieren
NLse kust
(roze)

Optimalisatie mogelijkheden monitoring

Combinatie projectmonitoring en landelijke monitoring

Internationale Monitoring

Innovatie en integratie

3. Ontwikkelingen op gebied van datamanagement

Datamanagement

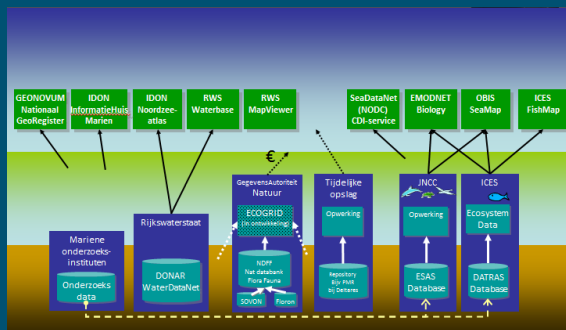
Van belang voor:

- rapportages voor de richtlijnen & conventies
- pan-Europese datasystemen t.b.v. onderzoek en ondernemingen

Ontwikkeling in datamanagement

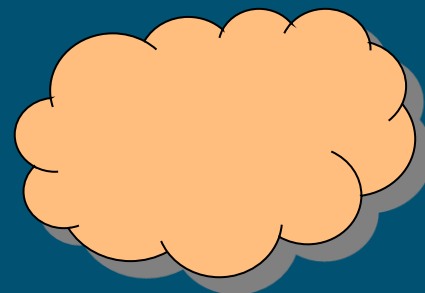
Van data-schaarste
naar data-overvloed

Van 'data-ownership'
naar 'data-stewardship'

Van data-desk
naar 'data cloud'

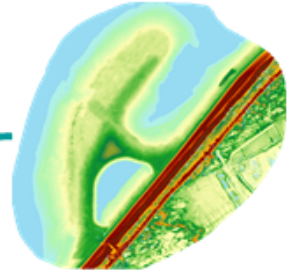
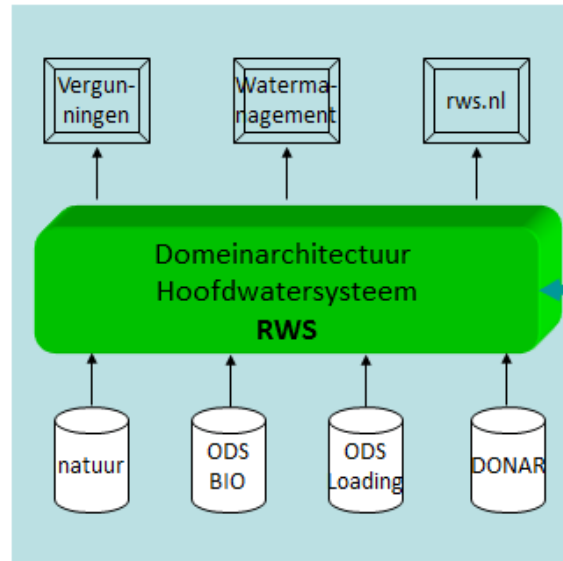

Ontwikkelingen in datamanagement

- Verbinden van diverse (inter)nationale datasystemen
- Projectdata-management harmoniseren
- Projectdata en monitoringsdata beide nationaal ontsluiten

Pilot datamanagement mariene projecten

Zie ook poster:

"Smart monitoring and datamanagement within project monitoring"
(Gerrit Hendriksen, Deltares)

3TU.Datacentrum

WaLTER

WaLTER

Wadden Sea Long-Term Ecosystem Research

Periode	2011-2015
Fondsen	Waddenfonds, Provincies Noord-Holland & Fryslân (4.8 MEuro)
Coordinator	Dr C.J.M. Philippart (Koninklijk NIOZ)
Project groep	NIOZ, CWSS, IMARES, RUG, RUN & SOVON
Partners	EL&I, I&M, NAM, NM, SBB & Prov. Fryslân
Klankbordgroep	Prov. Groningen, Waddenacademie, Deltaprogramma, PRW, PBL, KNMI, KvK NwH & Noord-NL, Groningen Seaports, GaN, RWS-WD, Waddenseutels, Metawad, Mosselwad, NWO/ALW, VisNed, Visserbond, WIMO, St. Natuurinformatie in oprichting
Raad van Advies	

Stap 1: Inventarisatie van belangrijkste monitoringsbehoeftes

➡ Essentiële monitoringsvragen

Stap 2: Conceptuele modellen van ecologische en economische interacties

➡ Essentiële monitoringsvariabelen

Stap 3: Statistische analyse van de bestaande observaties

➡ Essentiële monitoringsdata

Stap 4: Dataportaal Waddenzee van bestaande en toekomstige observaties

➡ Essentiële uitwisseling van informatie

Stap 5: Blauwdruk van een geïntegreerd monitoringsnetwerk

➡ Essentieel monitoringsnetwerk

WaLTER

WaLTER

Wadden Sea Long-Term Ecosystem Research

Periode	2011-2015	
Fondsen	Waddenfonds, Provincies Noord-Holland, Friesland, Zeeland	(4.8 MEuro)
Coordinator	Dr C.J.M. Philippart (Koninklijk Instituut voor de Wetenschap)	
Project groep	NIOZ, CWSS, IMARES	
Partners	EL&I, I&M, NIOZ	
Klankbordgroep	Prinses Alexander	PRW, NIOZ, IMARES, Wageningen UR
		Coördinatie

Stap 1: Inventarisatie van bestaande
monitoringsbehoeften

Stap 2

NOLTER ???

c

Essentiële monitoringsdata

Stap 3: Bestaande
en

→ Essentiële uitwisseling van informatie

Stap 4: Ontwikkeling van een geïntegreerd
monitoringsnetwerk

→ Essentieel monitoringsnetwerk

Volgende presentaties in deze sessie

- *"Dansen met het getij: Smartbuoy metingen tonen sturende processen achter fluctuerende algenconcentraties in kustwater"*
Anouk Blauw e.a.
- *"Opsporing verzocht - Bioassays, passive-sampling en effectgerichte analyse (EDA) als vangnet voor schadelijke stoffen in zeewater"*
Bert van Hattum e.a.
- *"Remote sensing: bekijk de Noordzee eens van een andere kant"*
Meinte Blaas e.a.

